

Nový poistný systém obecnej polície bude dlhodobo deficitný

Dňa 6.8.2019 predložila vláda návrh novely zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, spolu s ktorým bolo v parlamente prostredníctvom pozmeňujúceho návrhu nesúvisiaceho so zákonom o cestnej premávke zavedené osobitné sociálne poistenie príslušníkov obecnej polície.

Pozmeňujúcim návrhom sa zaviedlo vyplácanie **príspevku za prácu v obecnej polícii**, na ktorý bude mať nárok príslušník obecnej polície, ktorého pracovný pomer v polícii sa skončil, ak zároveň **dovršíl vek najmenej 56 rokov** a jeho **pracovný pomer trval najmenej 25 rokov**. Príspevok bude vyplácaný vo výške 60% z priemernej mesačnej mzdy policajta v príjmovom najlepšom ukončenom kalendárnom roku v posledných 10 rokoch a má byť formou finančnej podpory obecných policajtov v preddôchodkovom veku. Nárok **zaniká dovŕšením dôchodkového veku**, priznaním predčasného starobného dôchodku, smrťou alebo opätovným vznikom pracovného pomeru v obecnej polícii. Systém má byť financovaný prostredníctvom príjmov z poistného obecných policajtov, ktoré bude vo výške 3% z vymeriavacieho základu. Kvantifikácia, na ktorú sa pozmeňujúci návrh odvoláva a z ktorej vyplýva predpoklad, že poistný systém nebude potrebovať dodatočné financovanie z verejných zdrojov bola zostavovaná pod vedením zamestnancov obecnej polície.

RRZ negatívne vníma skutočnosť, že kvantifikácia nebola výsledkom nezávislej odbornej analýzy, pri ktorej by nehrozil konflikt záujmov. Za účelom zvýšiť transparentnosť pripravila preto RRZ vlastnú kvantifikáciu v súlade s čl. 4 ods. 1 písm. c) ústavného zákona č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti. Podľa kvantifikácie RRZ bude hospodárenie poistného systému **deficitné, pričom schodok bude postupne narastať z 1,4 mil. eur v roku 2024 na 7,2 mil. eur v roku 2035**. Systém bude nevyhnutné od roku 2026 dotovať z verejných prostriedkov a kumulatívna potreba finančných prostriedkov dosiahne do roku 2035 viac ako 62 mil. eur vrátane úrokových nákladov. V súčasnosti nie je určené, z ktorej kapitoly bude tento deficit financovaný.

Analýza aktuárnej férovosti poukazuje na silnú štedrosť systému. Obecný policajt, ktorý bude 35 rokov platiť poistné do osobitného systému obecnej polície z neho v budúcnosti dostane takmer 5-krát viac ako do systému vložil. Zároveň, väčšina súčasných príslušníkov obecnej polície, ktorá bude v blízkej budúcnosti poberať príspevok z osobitného systému, bude prispievať výrazne kratšiu dobu, pričom získajú nárok na porovnateľnú výšku príspevku ako policajti prospievajúci 35 rokov. Najvyšší benefit v pomere k zaplatenému poistnému tak môžu očakávať obecní policajti, ktorým nechýba veľa rokov do splnenia podmienky dovŕšenia najmenej 56 rokov. Napríklad **policajt, ktorý má v súčasnosti 51 rokov a splní podmienku minimálnej služobnej doby, dostane príspevok, ktorý bude takmer 29-krát vyšší v porovnaní s jeho zaplateným poistným**. V peňažnom vyjadrení (v reálnej súčasnej hodnote) to znamená, že kým takýto obecný policajt zaplatí na poistnom necelých 2 100 eur, suma obdržaných príspevkov sa môže pohybovať až na úrovni 60 000 eur.

Pri takejto vysokej finančnej štedrosti sa dá očakávať motivácia odchádzať z obecnej polície vo veku 56 rokov s cieľom poberať príspevok čo najdlhšie. To môže viesť ku nárastu počtu odchodov z mestských a obecných polícií. Zvýšený počet odchodov môže mať za následok prehĺbenie problému s nedostatkom príslušníkov obecných polícií, teda rovnakého problému, ktorý mal byť podľa dôvodovej správy riešený práve zavedením osobitného poistného systému.